

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 24/01679
Arkivkode
Saksbehandler Thomas Grønnerød

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	19.06.2024	113/24

Høring - Søknad fra Norsk nukleær dekommisjonering om konsesjon for atomanlegg KLDRA Himdalen

Formannskapet har behandlet saken i møte 19.06.2024 sak 113/24

Møtebehandling

Ingen avvikende forslag.

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aurskog-Høland kommune gir følgende høringsuttalelse:

Aurskog-Høland kommune vil presisere at KLDRA ble plassert i Aurskog-Høland kommune mot kommunens vilje gjennom statlig reguleringsplan og at anlegget ikke har medført noen merkbare verdier for kommunen. Anlegget har ikke medført noen løpende verdiskapning, f.eks. gjennom arbeidsplasser. Anlegget og transporten av radioaktivt materiale medfører derimot en latent risiko for radioaktive utslipp og andre forurensninger.

I rapporten «Tilsyn ved KLDRA Himdalen» datert 19.02.2024 og som er publisert på Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) sine nettsider www.dsa.no skriver DSA i punkt 4 at «DSA observerte store utfordringer knyttet til vedlikehold og aldringskontroll av anlegget. Tilstanden på anlegget og tilhørende utstyr ble vurdert som ikke forsvarlig.»

Aurskog-Høland kommune er svært skuffet over at både Staten ved Statsbygg, som eier, og IFE, som konsesjonshaver, ikke har vært sitt ansvar bevisst ved drift og vedlikehold av anlegget. Det er også kritikkverdig at det har blitt lagret materialer i anlegget i strid med konsesjonen. Kommunen forutsetter at partene lukker de avvik som er avdekket umiddelbart.

Det vises til at det i «Målerapport 2021 for kontroll av radionuklider i dreneringsvann og miljøprøver fra KLDRA Himdalen» kommer det frem at «Tritiumnivået i 2021 for kummene "aktiv" og "utvendig" var høyere enn tidligere år. I 2021 ble det funnet lave,

men detekterbare tritiumnivå i springvann.» Tritium på disse nivåene er menneskeskapt og kan tyde på at de konstruksjonssvakheter og manglende vedlikehold som er avdekket øker risikoen for lekkasjer til omgivelsene.

Prinsipielt ønsker kommunen at anlegget legges raskt ned. Drift frem til 2050 utgjør en løpende risiko for endret bruk og dermed økt risiko for lekkasjer til omgivelsene.

Da det ikke foreligger konkrete planer om nedleggelse av anlegget, legger Aurskog-Høland kommune til grunn at Staten ved konsesjonssøker, Norsk Nukleær Dekommisjonering (NND), er i bedre stand til å vedlikeholde og drifte anlegget på en forsvarlig måte. Kommunen er dog bekymret for at også NND ut fra ressurs situasjonen vil nedprioritere aldringskontroll og vedlikehold på grunn av mer risikofylte dekommissioneringsoppgaver på atomanleggene i Halden og Kjeller.

Aurskog-Høland kommune forventer at DSA stiller de nødvendige krav som sikrer at avvik som kan medføre lekkasjer til omgivelsene oppdages og lukkes slik at risikoen for utslipp i forbindelse med drift av anlegget fjernes.

For å sikre allmennheten demokratisk kontroll med og kunnskap om driften forutsettes det at måle- og miljørapporter blir gjort løpende tilgjengelige for kommunen og at NND utarbeider og etterfølger rutiner for å holde kommunen løpende informert om forhold av betydning knyttet til driften.